

JUBILEUSZ

Politechnika Warszawska przed historyczną szansą

100
lecieWydziału
Geodezji i Kartografii
Politechniki Warszawskiej

W dniach 28–30 września obchodzony jest jubileusz 100-lecia Wydziału Geodezji i Kartografii PW. Z tej okazji warto zwrócić uwagę na znaczenie zarządzania przestrzenią dla gospodarki narodowej.

EUGENIUSZ MAKOWSKI

W Polsce trzeba stworzyć miejsce, gdzie problemy o dużej wadze politycznej i społecznej byłyby dyskutowane bez ograniczeń natury lobbystycznej. Dawno zgromadzona wiedza się marnuje. Doświadczamy zapaści dialogu zawodowego. Eksperci komunikują się z politykami przez media. Zaplecze merytoryczne obu izb parlamentu jest zbyt skromne, brakuje fachowców z różnych dziedzin. Ludzie, którzy wiedzą najwięcej, nie pracują w Sejmie, ale na uczelniach i za granicą.

Szansa w ekspertach

Dlatego rolę sztabu ekspertów mogłaby spełniać sieć

kilku specjalizowanych think tanków, składających się z naukowców z najważniejszych polskich uczelni, współpracujących z przedsiębiorcami. Postuluję podjęcie takiej inicjatywy i utworzenie jednego z tego typu ośrodków na Wydziale Geodezji i Kartografii. Załącznikiem współpracy międzyuczelnianej może być niedawno utworzona Sieć Naukowa Analiz Geoprzestrzennych Polski. Zaplecze ekspertów wydziału powinno współpracować ze Stowarzyszeniem Absolwentów i Przyjaciół PW Wydziału Geodezji i Kartografii PW. Wskazane byłoby powołanie fundacji finansowo wspierającej think tank (absolwenci, przyjaciele mogliby przekazać na ten cel 1 proc. podatku). Taki zespół nie może bowiem funkcjonować bez spe-

cialistów innych branż, m.in. geologów.

Poszczególne think tanki (Wydziału GiK i innych polskich uczelni) powinny współpracować tematycznie, w celu eliminacji dysfunkcji hamujących potencjał rozwojowy Polski. Mogą one razem stanowić składowe krajowego ośrodka strategicznej myśli geoprzestrzennej, który powinien być sprawnym aparatem analityczno-studialnym. Ośrodek w pierwszej kolejności powinien zająć się nowoczesnym systemem zarządzania przestrzenią w Polsce. Problematyka ta jest prawie nieobecna w dokumentach strategicznych rządu. Zaplecze eksperckie powinno być źródłem bezstronnej wiedzy. Stałoby się ono katalizatorem dla naukowców, którzy są w jakiejś dziedzinie kompetent-

ni, ale nie udaje im się dotrzeć z pomysłami do polityków.

Baza już jest

Architektura społeczna i gospodarcza będzie ulegała zmianom. Teraz trzeba pomyśleć o tym, jak świat może wyglądać za 5, 10 lat i przygotować procesy legislacyjne i inwestycyjne.

Współczesna gospodarka jest określana jako gospodarka cyfrowa. Obecnie o wiele istotniejsze stały się zasoby i aktywa pozamaterialne, intelektualne, w szczególności wiedza i informacja. Dobre państwo musi dobrze zarządzać przyszłością i uzbroić młode pokolenie w tzw. kompetencje przyszłości. Są one związane z jednej strony z zagrożeniem klimatycznym, a z

drugiej strony z przyspieszającą rewolucją cyfrową.

Postulując takie właśnie umiejscowienie think tanku wziąłem pod uwagę wiele prac i inicjatyw podjętych na wydziale w ostatnich dwudziestu latach. W latach 2000–2004 pod kierownictwem prof. Stanisława Białousza sporządzono koncepcję „Systemu Baz Danych Przestrzennych dla Województwa Mazowieckiego”. W roku 2005 pod kierownictwem prof. Andrzeja Makowskiego powstała monografia „Systemy informacji topograficznej kraju”. W roku 2013 ukazała się monografia pod redakcją prof. Stanisława Białousza pt. „Informacja przestrzenna dla samorządów terytorialnych”, bazująca na wynikach projektu „Metodyka projektowania, tworzenia i eksploatacji Systemów Informacji Przestrzennej dla samorządów gminnych i powiatowych”. W 2007 roku ukazała się monografia pt. „GIS. Obszary zastosowań” autorstwa Dariusza Gotliba, Roberta Olszewskiego i Adama Iwaniaka (ten ostatni z Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu), a w 2016 r. praca zbiorowa pt. „Smart City. Informacja przestrzenna w zarządzaniu inteligentnym miastem”. Powstało też wiele opracowań monograficznych z zakresu katastru i gospodarki gruntami, jak np. „Problematyka geodezyjno-prawna w procesie ustalania stanu prawnego nieruchomości w Polsce” (2017) pod red. prof. Katarzyny Sobolewskiej-Mikulskiej i pani dr inż. Agnieszki Ciencialy.

Profesor uczelni dr hab. inż. Waldemar Izdebski – Główny Geodeta Kraju i przewodniczący Rady Infrastruktury Informacji Przestrzennej w Polsce, od lat 90. uczestniczy w procesie wdrażania rozwiązań informatycznych w polskiej geodezji. Wśród jego publikacji w omawianym kontekście można zwrócić uwagę na pracę pt. „Dobre praktyki udziału gmin i powiatów w tworzeniu infrastruktury danych przestrzennych w Polsce” (2018).

Inicjatorką wprowadzenia szerokiego nauczania gospodarki przestrzennej na Wydziale GiK PW była pani prof. dr hab. Alina Maciejewska – dziekan Wydziału w latach 2012–2020. Przez ostatnie lata powstało również wiele monografii naukowych z tego zakresu, np. w roku 2018 „Gospodarka nieruchomości w planowaniu przestrzennym” pod redakcją pani profesor.

Błędy do uniknięcia

To tylko wspomnienie niektórych z wielu opracowań o charakterze koncepcyjnym, mających wpływ na kształtowanie krajowej infrastruktury informacji przestrzennej, a także różnych rozwiązań z zakresu przepisów geodezyjno-kartograficznych.

Obecnie Politechnika Warszawska jest beneficjentem funduszy UE. Projekty realizowane przy wsparciu UE pozwalają na rozwój infrastruktury umożliwiającej prowadzenie

DEFINICJA
Informacja o przestrzeni gromadzona przez specjalistów z zakresu geodezji, geoinformatyki, fotogrametrii, teledetekcji, kartografii, katastru, geografii, geologii oraz planowania przestrzennego jest podstawową tkanką łączną architektury gospodarczej, podstawą w procesie kształtowania wyobraźni strategicznej i suwerennej myśli rozwojowej, elementem do opracowania analizy polityki podejmowania decyzji oraz jej wdrażania. ■

badan odpowiadających potrzebom transformacji gospodarki. Przykładem jest budowa Centrum Analiz Geoprzestrzennych i Obliczeń Satelitarnych (CENAGIS) zapoczątkowana w kadencji dziekana Aliny Maciejewskiej i kontynuowana w kadencji dziekana Janusza Walo. To pierwsza w Polsce chmura obliczeniowa przeznaczona do przetwarzania geoinformacji. Tworzone centrum ma między innymi na celu prowadzenie złożonych badań naukowych w zakresie analiz przestrzeni i tym samym może odegrać istotną rolę w procesach nowoczesnego planowania przestrzennego i analiz środowiskowych.

Dotychczas nie uwzględniano dostatecznie w Polsce wartości przestrzeni, co powodowało straty rzędu setek miliardów złotych. Między innymi na skutek braku aktualnej informacji popełniono błędy w strategii rozwoju budownictwa mieszkaniowego. Mamy do czynienia z brakiem wymiany gruntów w ramach urzędowej przestrzeni, brakiem współpracy z samorządami i niewłaściwym opracowaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W zakresie ochrony środowiska powinniśmy wspierać społeczną odpowiedzialność biznesu (CSR – corporate social responsibility), przy równoległej realizacji Zielonego Ładu ogłoszonego przez Komisję Europejską. Działania te należy poszerzać, uwzględniając ich wpływ na ochronę środowiska, o społeczną odpowiedzialność oraz ład korporacyjny.

Nowoczesna infrastruktura do prowadzenia badań naukowych powiązana z nowoczesną infrastrukturą urzędową (dostępną m.in. przez geoportal rządowy), ale przede wszystkim kompetentne, zmotywowane i nastawione na współpracę zespoły ekspertów mogą zmniejszyć ryzyko podejmowania kolejnych nieoptymalnych decyzji.

Wydział Geodezji i Kartografii w roku jubileuszu 100-lecia powinien być inicjatorem stworzenia krajowego ośrodka strategicznej myśli geoprzestrzennej, który pozwoli Polsce zaoszczędzić setki miliardów złotych, zapewnić i zabezpieczyć stabilny, nowoczesny rozwój kraju. I z okazji jubileuszu życzę realizacji tego typu przedsięwzięcia.

Eugeniusz Makowski
jest absolwentem Wydziału
Geodezji i Kartografii Politechniki
Warszawskiej (1959)

—współpraca Anna Madhloom

REKLAMA 0912247 / A/PITUK

Kto wygrał pierwszy turniej szachowy?

HISTORIA TO LUDZIE
Poznaj ich bliżej

HISTORIA
historia.uwazamrze.pl